

לשמוע קול תורה – מצווה בפרשה

פרשת פינחס

הקורבנות במעגל השנה

בפרשתנו אנו לומדים על קורבנות החובה של הציבור הקרבים בבית המקדש. הקורבנות נחלקים לארבעה סוגים: פרים, אילים, כבשים ושעירים.

הפרים הם בעלי החיים היקרים ביותר, ובהקרבתם מתחייב האדם שיפנה את עושרו לעבודת השם. האיל מזכיר לנו את האיל שהקריב אברהם במקום בנו – ומדגיש את אהבתנו הגדולה לה'. הכבש הוא בעל חיים צייתן, והקרבנו ממחישה כי אנו מקבלים עלינו לקיים את מצוות ה'. השעיר הוא בעל חיים לוחמני ותקיף, המזכיר את חטאם של בני יעקב שהתעמרו ביוסף וטבלו את כותונתו בדם של שעיר עיזים. הקרבנות השעיר מזכירה כי אף שאנו, בני האדם, חדורי רצון לפעול בעולם, עלינו להיזהר שלא לחטוא בחטאים הנובעים מעודף צדק, ולא לפגוע באחוה השוררת בינינו לבין אחינו. בהקרבנות שעיר החטאת יש מעין התחייבות שלא להמשיך בדרך זו.

בטבלה הבאה נציג את הקורבנות הקרבים, את זמניהם ומספרם, ונסה ללמוד מהם על מהות הימים והחגים שבהם הם מוקרבים:

שעיר לחטאת	כבשים לעולה	אילים לעולה	פרים לעולה	
	2			ימי חול
	2			שבתות
1	7	1	2	ראשי חודשים
1	7	1	2	פסח
1	7	1	2	שבועות
1	7	1	1	ראש השנה
1	7	1	1	יום כיפור
1	14	2	מ 13 עד 7	סוכות
1	7	1	1	שמיני עצרת

הפרים מייצגים את השמחה, והם מוקרבים בראש השנה, ביום הכיפורים ובשמיני עצרת, בראשי חודשים ובשלושת הרגלים:

ראש השנה, יום כיפור ושמיני עצרת הם ימים של כפרה משמחת לצד חשבון נפש, ועל כן מקריבים בהם פר אחד. בראשי חודשים, בפסח ובשבועות השמחה כפולה: ראשי חודשים וחג הפסח – ראשית החודש והראשון לחודשי השנה – הם ימי התחדשות, הזדמנות להתחדש ולהתקדם, וחג השבועות הוא היום שבו ניתנה תורתנו, מהות חיינו. בימים אלו של שמחה כפולה מקריבים שני פרים. חג הסוכות הוא זמן שמחתנו, והשמחה הרבה מתבטאת בפרים הרבים הקרבים בו – שבעים פרים במשך כל החג. בימי חול ובשבתות אין מקריבים פרים, כי ימי החול מוקדשים לעבודה והשבת מוקדשת למנוחה ולקדושה.

האיל מבטא את אהבת ה' ואת הנכונות לעובדו בכל לבבנו. זוהי התחייבות הנחוצה במיוחד בימי שמחה, ועל כן מקריבים איל אחד בכל החגים – ושני אילים בחג הסוכות, העולה בשמחתנו על שמחת כל שאר החגים.

הכבשים מוקרבים מידי יום ביומו, כי עלינו לחיות את כל חיינו בצל קיום המצוות. בחגים, שבשמחתם טמונה סכנה של סטייה מהתלם, מקריבים שבעה כבשים במקום שניים, ובסוכות – נוכח השמחה הכפולה – מוכפל גם מספר הכבשים.

שעיר החטאת מוקרב דווקא בחגים ובימי הדין. בימי הדין – משום שהם מיוחדים לכפרה, ובחגים – כי ההנאה והחופש עלולים להפיל את האדם ברשת החטאים.

בימי חול ובשבתות אין מקריבים קורבן חטאת, כדי שלא נחיה בחשש מתמיד מהחטא. התורה מעבירה בכך מסר חשוב מאוד לאדם:

דע שהתורה היא תורת חיים, ואין בה שום כוונה ליצור בך מתח ותחושת איום. חיה את חיך, צא לעבודה, דאג למשפחתך ולמנוחה הנדרשת, והקדש מזמנך ללימוד תורה כפי יכולתך. חיה בהבנה שה' יתברך איננו מבקש ממך להיות מלאך – אלא בן אדם החי את חייו באושר על פי המתכון של תורתנו הקדושה.

שאל דוד בוצ'קו